

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za jeden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za jeden mesec 1 K 90 h. Za pošiljanje na dom računa se za vse leto 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiritopne petit-vrste po 12 h, če se oznanilo jedenkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravištvu naj se blagovoljivo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnštvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34. — „Národna Tiskarna“ telefon št. 85.

Trgovska šola.

(Dopis iz trgovskih krogov.)

Dajte slovenskemu narodu slovenskih šol, da mu bodo v duševni in materialni preporod!

Posebno odločno povdarjala se je v zadnjem času na več narodnih shodih narodnogospodarska zavednost. Narod naj se gospodarsko ojači; ojačen in bogat stal bo vspored svojih sosedov na trdnih nogah, in gospodarska premoč tujčeva ga ne pogoltne. In res. V narodno-gospodarskem oziru storilo se je na Slovenskem v poslednjem času že mnogo. A storilo se je n. pr. za kmetijstvo sila dosti, za trgovino pa nič. In ravno ta točka je v narodno-gospodarskem oziru jedna najvažnejših točk. Močna trgovina dovede narodu lahko neizmernih zakladov blagostanja, z njim pa probujenost, samozavestno individualnost in jakost. Z močjo pa dobimo ugled in veljavo. Vsega tega do sedaj Slovenci do cela pogrešamo, in tudi bodočnost se nam ne svita posebno jasno; saj vidimo, da se nam v narodno-gospodarsko stanje in delovanje zajeda politični preprič.

V Slovencih je torej trgovina še v povojih. Slovenski trgovec začeti mora vsak zase „ab ovo“, od Adama. Marljiv je, izkušen in naobraženosti pa nima in tako hodi dobršen čas svojega trgovanja v šolo — k tujcu. Ta šola pa našega trgovca stane in polni tujcu žep. Koliko škode to pomeni, uvidimo, če pomislimo, da je vsa naša trgovina le mala, lokalna trgovina. Dasi imamo za veliko trgovino zelo ugodno lego, o njej še sanjati ne smemo. Na Kranjskem moramo se še naporno boriti, da vzdržimo to malo, lokalno trgovino, in kar je najtrpkejša, boriti se nam je z domačim nasprotnikom, ki nam je na Kranjskem na vrat obesil konsumne prodajalne, koje naj trgovca do cela ugonobé. Ta boj, ki bo čuten vsemu Slovincu, dobojeval se bode v kratkem z vso srditostjo, pa upajmo, in če Bog da, v dobro našemu trgovcu. Tak uspeh bo uspeh za narod tudi s tega stališča, ker se rekrutuje iz trgovstva dobršna polovica vse slovenske inteligence. Narod naj pride torej

trgovcu na pomoč, prihajal bo na pomoč sam sebi, in vsi slovenski zastopi naj se požurijo, da vzdignejo glas v prosep trgovine.

Trgovskega vprašanja moramo se oprijeti z vso žilavostjo. V prvi vrsti skrbeti nam je, da vzgojimo zdrav, naobražen trgovski naraščaj, ki naj bo trdna zaslomba trgovini v boju za obstanek. Otrresti se nam je mnenja, češ, trgovec je vsak lahko, če zna pisati in računati. Da se je do današnjega dne v tem oziru vedno in vedno grešilo, uvidimo pač predobro. Zato pa nam je tukaj zastaviti motiko. Pri korenu nam je začeti. Kakor se je ustanovila višja dekliska šola, ki naj slednjič dá narodu pravega narodnega ženstva tako ustanovi se slednjič tudi trgovstvu slovenska trgovska šola. S takimi močmi kot so bile v dosedanjem naraščaju, si trgovina ne opomore. Naš naraščaj imel je priliko priučiti se prodajanju na drobno, do velikega pa se nikdar nikoli ne povspne, kajti kljub pridnim rokam ostane mu duh mračen, če ga ne bo imel kje vedriti.

Let, truda in dragih izkušenj je bilo treba do sedaj našemu trgovcu, da je postal trgovec, a še ta, le vprašajte ga, ob vsaki priliki čuti, da mu na vseh koncih manjka. Pa ko bi takih, ki to čutijo, še kaj bilo! Potem bi vsaj bilo kaj podvzetnosti. A še taki možje so mej našimi trgovci na redko sejani; to živo občutimo, kedar nas je volja, polotiti se kakega večjega podjetja. Povsod se čuje: ni sposobnih mož za vodstvo, za delo. Ni ljudi! Ni trgovskih možij!

Česa nam torej manjka? Manjka nam trgovsko, strokovno izobraženih ljudi, ki bi s svojo zmožnostjo obudili med nami povzetnost, ki bi oživili mrtev kapital v naših denarnih zavodih in pri zasebnikih, ki bi oživili kapital, ki spi spanje pravičnega pod našo rušo in v naših vodnih močeh. Vse, kar je večjih podjetij pri nas, vse je v tujih rokah. Naravo imamo, kapital imamo. Kaj tedaj manjka? Dela, dela in dela! A ne telesnega, naših tovarniških delavcev je še po tujem

preveč, ampak duševnih delavcev, sposobnih, izobraženih podjetnikov. Pred par leti so lepe ideje domačih naših tehnikov samo vsled tega zaspale, ker ni bilo podjetnikov. Naša „Trgovska in kreditna banka“ ima telo, a duše nima; kapital je tu, a močij ni. — Vsi naklepi, vse lepe ideje ostanejo neizvršljive, in tako ostanemo Slovenci v tem oziru nepraktični „idealisti“, dokler se nam ne uresniči iskrena želja, da se nam vzgoji prepotrebni izobraženi trgovski naraščaj, ki naj bo prvi steber k našemu blagostanju.

V nekem slovenskem listu se piše: „Slovenci moramo 90% več pozornosti obrniti trgovini, kot smo je obračali“. — Prvo vprašanje, ki sili vedno in vedno z vso močjo na površje, pa je: Ustanovitev slovenske trgovske šole. To vprašanje naj se reši čim preje, in v to so poklicani naši deželni poslanci, na koje sedaj, o priliki zborovanja deželnega zbora, apeliramo. F.

V Ljubljani, 13. aprila.

Pariška svetovna razstava

se otvori jutri, v soboto, dasi vse priprave še niso dovršene. Zlasti francoska razstava še par tednov ne bo dogotovljena. Najbolj dovršena je avstro-ogrsko, kjer treba samo še na poštno-brzojavnem oddelku nekaterih popolnitev. Sedanja svetovna razstava je četrta svetovna od leta 1867. Druga je bila l. 1878., tretja pa leta 1889. V Parizu je torej skoraj vsakih 11 let svetovna razstava, kar kaže obudovanju vredno podjetnost Francozov in njihovih vlad. Saj pa ne nudi nobeno mesto toliko užitek, toliko pouka in raznovrstnosti kakor Pariz, ki je bil še za časa Viktor Hugoja glava in srce vsega sveta. Dandanes Pariz seveda ni več odločilen v industriji, umetnosti in v okusu. Ta razstava pa je važna radi tega, ker se je udeležiti tudi Nemčija, katere v letih 1878. in 1889. ni bilo med udeleženci. Razmere med Berlinom in Parizom so se jako izboljšale. Avstro-Ogrsko bodo zastopali jutri na tribuni predsednika republike sledeči člani cesarske delegacije: načelni knez Auers-

perg, tajni svetnik Baernreither, Pavel pl. Schoeller, generalni komisar prof. Exner in predsednik trgovinske zbornice Morpurgo. Otvoritve pa se udeleži tudi več avstro-ogrskih umetnikov, stavbnikov, veletržcev, tvorničarjev, državnih uradnikov in aristokratov. V Parizu so se politične strasti čudno naglo polegale. Predsednik ministrstva Waldeck-Rousseau se udeleži otvoritve z vsemi ministri. Socialistični trgovski minister Millerand bo imel otvoritveni govor.

Vojna v Južni Afriki.

O najnovejšem porazu Angležev pri Merkatsfonteinu še vedno ni jasnih poročil. Niti glede tega niso različna poročila jedina, kje prav za prav se je vršila tista bitka, ker Merkatsfontein ni najti na nobenem zemljevidu. Nekateri trdijo, da leži južno od Brandforta, drugi da severno Brandforta, tretji pa celo, da južno Bloemfonteina. Angleški listi o bitki kar molče in vojno ministrstvo ni objavilo nič drugega, kakor da bitka še ni potrjena. Da je Robertsov položaj skrajno neugoden, dokazuje dejstvo, da je odšla iz Natala cela brigada, katero poveljuje general Hunter. Brigada pojde Robertsu na pomoč prav v času, ko so začeli Buri v Natalu z ofenzivo ter so se približali angleškemu taboriščem pred Ladysmithom tako blizu, da jih morejo Buri obsipati s krogliami svojih topov. Buri so poskusili Angleže z desne in leve strani obiti, kar so Angleži z velikimi izgubami komaj preprečili. Baje so prodrli Buri celo južnozahodno Elandslaagteja. Tam se je vršilo te dni več prask. Buri so skušali angleško taborišče pri reki Sunday odrezati od Ladysmitha, kar pa se jim ni posrečilo. V tem položaju potrebuje torej Buller vse svoje čete, in vendar mu je vzel Roberts celo brigado. Buri imajo v Natalu okoli 12.000 mož. Kako trda gre Robertsu, dokazuje tudi dejstvo, da hiti polniti skladišča z živili, ter da morajo vlaki voziti v mesto vodo z reke Oranje. Roberts se torej prav očitno pripravlja na to, da ga bodo začeli Buri oblegati ter ga odrezali docela od zunanjega sveta. Boji pri mestu Wepener na reki Caledon se nadaljujejo. General Brabant je ušel z 2000 jezdec v Aliwalnorth, v mestu pa je ostal polkovnik

LISTEK.

Prepozno.

Spisal Anton Čehov.

(Konec.)

„Toda kam se peljem?“ je nakrat vzkliknil Gregor. „Treba je pokopavati, a peljem se še vedno v bolnišnico. Zblaznel sem.“

Zopet se je obrnil, zopet je bil neusmiljeno po konju. Mala kobila je zbrala vse svoje moči ter hitela v urnem diru naprej. Toda Gregor je udaril s svojim bičem vsakokrat po hrbtu konja. Od zadej je čul neko trkanje, ozrl se ni, toda vedel je, da prihaja to od mrtvečeve glave, katera udarja ob sani. Postajalo je vedno temnejše in temnejše, veter pa je bil čim dalje bolj mrzel in oster.

„Svoje življenje bi moral iznova začeti...“ je mislil Gregor. „Nabaviti bi si moral novo orodje, sprejeti naročila, zaslužiti denarja ter ga dati stari. Da!...“

Tedaj pa sta mu padli vaji iz rok. Posegel je po njih, da bi ju zopet prijel, toda mogel ni več, roki nista več imeli toliko moči.

„Saj je vsejedno, konj bode tudi tako

bežal naprej. Spal bi rad, počival mej pogrebom in mej zadušno mašo...“

Strugar je zaprl oči ter zadremal. Kmalu nato je opazil, da se je konj ustavil. Mirno je zopet odprl oči, in pred seboj je videl nekaj temnega, kupu snega podobnega. Hotel je stopiti s sani, da bi videl, kaj se dviga pred njim, toda po vsem životu je začutil toliko lenoba, tako ohromljivo težo, da bi bil rajši zmrznil, kakor da bi se bil premaknil z mesta. In mirno je zadremal...

Zbudil se je v veliki dvorani s pobeljenimi stenami. Skozi okna je lila svetla solnčna svitloba, v njegovi bližini je hodilo mnogo ljudi sèm in tjà, vsi so imeli svoj opravke, in Gregor Petrov je začutil potrebo, da se jim pokaže, kakor poštenjak, dostojen mož.

„Dajte brati mašo zadušnico, bratje!“ je dejal; „pošljite po duhovnika!“

„Dobro, dobro, le mirno počivaj,“ ga je prekinil neki glas.

„Očka, Pavel Ivanič,“ je vzkliknil Petrov, ko je v svoje največje začudenje izpoznal zdravnika. „Milostljivi gospod, moj dobrotnik!“

Rad bi bil skočil pokonci ter se zgrudil pred zdravnika, toda opazil je, da sta mu nogi in roki odrekli.

„Vaše visokorodje! Kje sta moji nogi, moji roki?“

„Tu sta!... Zmrznili sta ti tvoji roki in nogi! Toda čemu jočeš? Saj si, hvala Bogu, dolgo živel... Hvali Boga zato!“

„To je nesreča, gorje, beda, vaše visokorodje! Milostljivi gospod, beda! Da, prosim odpuščanja, oproščenja, samo še pet, šest let bi rad živel... Zakaj?... Tujega konja imam, katerega moram vrniti njegovemu lastniku. Svojo ženo moram pokopati. Oh, kako hitro gre pač vse v življenje mimo nas!... Pavel Ivanovič, očka, naj-finejšo tobačnico od najlepše bukovine!... Igro za croquet vam hočem iztržiti...“

Zdravnik je braneč se z roko manil ter ostavil dvorano...

Strugar Gregor Petrov je bil mrtev!...

„Poezije v prozi“.

Spisal Iv. S. Turgenjev.

Poslednje svidenje.

Nekoč sva bila velika prijatelja... Toda prišel je nesrečni trenotek — in ločila sva se kot sovražnika.

Mnoga leta so pretekla... Tedaj sem šel skozi mesto, v katerem je stanoval; zvedel sem, da leži bolan in obupen ter me želi videti. Napotil sem se k njemu,

stopil sem v njegovo sobo... najine oči so se srečale.

Komaj sem ga spoznal. Moj Bog, kaj je napravila iz njega bolezen!

Žolt, suh, popolnoma plešat, z ozko sivo brado je sedel pred menoj, oblečen samo v srajco, napravljeno nalašč zanj... Celo pritiska najlažjega oblačila ni mogel zdržati. Hlastno mi je pomolil nasproti strašno suho, takorekoč ogledano roko ter s trudom zašepetal nekaj nerazumljivih besed — kdo more povedati, ali je bil to pozdrav ali očitiranje? Oslabele prsi so se pričele truditi, in čez skršene zenice vnetih oči sta pritekli dve majhni, bolesto goreči solzi.

Srce se mi je skrčilo... Vsedel sem se poleg njega — in nehote sem povsili oči pred to strašno pohabo ter mu pomolil roko.

Toda zdelo se mi je, kakor da se njegova roka ni dotaknila moje.

Zdelo se mi je, da sedi med nama visoka, nema, bleda postava. Dolgo oblačilo ji je segalo od glave do nog. Njene globoke, blede oči so zrle v praznino; niti jednega glas nisao izustile njene blede ostre ustnice...

Ta postava je združila najini roki... Pobotala naju je za vedno.

Dà... smrt naju je pobotala...

Dalgethy s svojimi kapskimi strelci prosto voljci. Teh pa je jedva 400. Buri, katerih je 2000, so zajeli mesto že s treh strani, a tudi na vzhodni ga menda v kratkem obklopijo. Wepener mora v kratkem pasti, ako mu ne pride lord Kitchener na pomoč. Iz Mafekinga je došla še nepotrjena vest, da je njega junaški boritelj, dragonski polkovnik Baden-Powell umrl. Ako je vest resnična, bode Mafeking, ki je oblegan že od 14. okt. m. l., v kratkem padel. Splošno se opaža, da je prišel med Bure ves drug, ognjevit in podjaten duh, odkar je umrl Joubert, ta moderni Fabius Cunctator, ki je gledal vedno na to, da izgubi čim najmanj vojakov ter se je zategadelj omejeval le na defenzivo. V ofenzivi imajo Buri nepričakovano srečo, seveda pa so zategadelj njih izgube večje kakor so bile prej. „War Office“ javlja, da dela Angležem največje težave dovoz konj, katerih pogine vsak mesec do 5000. Buri, ki doslej niso rabili bajonetov, dobe v kratkem iz Pretorije več tisoč bajonetov, da bodo Angležem kos tudi v bojih iz bližine.

Transvaalska komisija v Neapolju.

S parnikom „Kaiser“ je dospela transvaalska komisija v Neapolj. Sestavljena je iz členov eksekutivnega sveta republike Transvaal in Oranje, Fischerja, Wolmaransa in Wesselsa. Komisija, ki je odrinila dne 10. marca iz Durbana, ima nalogo posredovati pri velevladstvih, da bi se začela med Anglijo in Buri mirovna pogajanja. Pred vsem pa žele Buri premirja. Ako se jim želja ne izpolni, bodo nadaljevali boj do zadnjega. Baje je neki člen komisije izjavil, da bodo Buri v skrajnem slučaju mesto Johannesburg porušili. Komisija ostane nekaj dni v Neapolju, da se odpočije, potem pa odpotuje v Bruselj. Bruseljsko poslaništvo Transvaala označuje misijo burske deputacije kot sila važno. Vodja deputacije, Fischer, se je izrazil, da je Evropa jako slabo poučena o resničnih dogodkih v Južni Afriki. Angleški listi lažejo. Položaj je za Angleže skrajno neugoden. Doslej niso izgubili nič manj kakor 25.000 mož, Buri štejejo pa samo 5000 ubitih in ranjenih. Na bojišču stoji še 40.000 Burov. Do oktobra, t. j. do konca zime ne more misliti Roberts resno na nadaljno prodiranje. Deputacija se bode pogajala za mir pod tem pogojem, da se z jamči republikama neodvisnost. Vsakater drug pogoj mora deputacija odkloniti. Deputacija ima malo nade, da se ji misija posreči. Iz Bruslja potuje komisija v Haag in v Berlin, ki je glavni cilj vsega potovanja.

Dopisi.

Iz Metlike, 12. aprila. Po predalih „Slovenca“ gromeli so v soboto topovi iz naše narodno-katoliške trdnjave, ter metali svoje „dum-dum“ kroglice na nas liberalce in liberalni občinski zastop našega mesteca — a smrdljivi izstrelek odtekal se je nazaj, po posvečeni glavi g. Jožefa, ter po glavah njemu iz srca udanih — mož. Res, duhovit proizvod je pamflet „liberalna nedoslednost“, čitali smo ga dvakrat in trikrat in slednjič uvidel, da isti, koji je skoval v potu svojih klerikalnih možgan ubogi članek, niti vedel ni, kaj prav za prav klepeče v slavnoznani ropotulji. No, g. Jožef, mi Metličani sicer vemo, da ste posvečen in jako moder gospod, in tudi pri Vas, g. Davorinček, ne dvomimo o Vaši duhovitosti in razboritosti, ali pri vsej modrosti te dvojice nismo pričakovali, da vzdigne svoj gospi krik na javno samoupravno oblast, kakor je ravno občinski zastop. Jeza Vas kolje, ker Vaši rekurzi, skrupanci v Šusteršičevi kovačnici, ničesar ne dosežejo, ter da jih višje oblasti mečejo v koš. In ako res ne pomislite, klerikalni metliški mogotci z g. S. H. vred, mlin, osobito pa stopo bili bi za Vas velkanska dobrota. Mleli in prali si boste lahko v njem svoja črna dejanja in hujskanja, in zares diven razgled bi užival vsakdo, ako bi po obrežju našega Obrha vihrale črne suknje, pomešane z drugimi raznotero pobarvanimi. Da pa Vam leži istinito blagor onih dvajset mlinarjev na srcu, ki bodo po Vašem mnenju brez zasluzka, brez kruha, dokazali ste živo takrat, ko se je v prvič sprožila misel staviti mestni mlin. V Vaših nedolžno-zavistnih srcih obudila se je katoliška želja, mestu pri tej stavbi konkurirati; zidali ste si že v duhu mlin na turbine in valčke, a nemilest Vaših komandantov je hotela, da se

je Vaš blagor noseči namen razbil. Tedaj niste videli onih ubogih dvajset mlinarjev, tedaj vodila so Vas nestrpnost, sovraštvo in nasprotstvo do vsega, kar ne izvira iz Vašega črnega studenca. Gosp. Jožef in drugi klerikalni mogotci vtepli so v glavo svojega štaba prav čudne nazore in pojme o blagonsnem delovanju našega konsumnega društva. In ta blagor slavili so tudi v soboto v „Slovenca“. Ubogemu ljudstvu naj bode že sreča in blagor, da sme kupovati čifutsko blago od posvečenega kramarja g. Jožefa, ono naj se šteje srečnega, ako ga milost in dobrota konsumnega društva obsenči, in ako začinja svoj revni močnik ali kašo s smrdljivo konsumno-judovsko mastjo. Ali pa si morda tolmačite blagor konsumnega društva s tem, da znate dobro gospodariti s tujim premoženjem v prid lastnega in marsikatega družega mošnjčka? Morda si predstavljate blagor konsumnega društva tako, da se za rudečimi zastori razvija deviška ljubezen Karoline z glavarjem, da se naslaja zaljubljeni parček v blagoslovljenih prostorih Vaše katoliško-judovske prodajalne, in da se divi nad tem novodobnim katoliškim „Romeo-Jilija“-parčkom pobožni cvet tukajšnjih tercalk? ... Morda si predstavljate osrečujoči blagor Vašega društva v tem, da Vas že javna oblast krca po Vaših ne preveč občutljivih prstih, ter da zahteva odločno računa o blagonsnem delovanju Vaše judovsko-klerikalne prodajalne? Morda si predstavljate blagor Vašega društva v tem, da niti načelnik niti kdo drugi ne ve, koliko in kakšnega blaga imate nakopičenega v Vaših zalogah, kupljenega za krvave žulje zapeljanega kmeta? Morda si predstavljate blagor Vašega društva v tem, da Vam morajo Vaši združniki tlačniti in dragoceni čas tratiti z dovažanjem blaga, in da morajo vzlic tej tlaki dražje slabejše blago pri Vas kupovati, kakor bi ga sicer dobili. Morda si predstavljate blagor Vašega društva v tem, da ne podaste svojim združnikom jasnega pregleda o Vašem delovanju in o gospodarstvu Vam izročene ljudskega premoženja? Blagor je v Vaših očeh tudi dejstvo, da mora ubogi kmet, ki se je v svoji stiski zatekel v Vašo, po katoliško narodnih načelih osnovano hranilnico zbog nemarnosti in brezvestnosti v knjigovodstvu sodniškim potom dokazati, da je pošteno poravnal ves izposojeni dolg! Da, klerikalna gospoda metliška, bojite se resnice, ki bi Vam vrezala v hribovke obraze sramotne brazgotine, ki bi Vam vžgala neizbrisljivo na čelo Vaše pldonosno, od Vas toliko hvalisano delovanje, ki pa temeljuje le na koristolovstvu in dobičkariji. Ljudstvu se že svita o blagodejnem delovanju konsumnega društva ter družih klerikalnih zavodov; večina našega prebivalstva je uvidela, da konsumno društvo ni družega, kakor torišče Vaše klerikalne politike, limanica, na katero lovite revne na duhu. In morebiti ni daleč tisti osodepolni dan, ko boste srkali jedino-le Vi g. Jožef z g. Davorinčkom in ostalim katoliškim štabom metliškim s konsumnim sladkorjem oslajeni kofetek. Tedaj spominjali se boste svojih slavnih bitk in kanonad na nas proklete liberalce, in uvideli boste, da Vam tudi mojstrsko vpeljana strategija v Vašem ostudno sebičnem boju ni priborila zmage. Počivali boste tedaj z g. Davorinčkom na žalostnih lavorikah, tepel Vas bode bič, spleten od ljudskega preziranjja, zaničevanja in prokletstva. V istih žalostnih hipih spomnili se boste tudi uvoda svojega članka „liberalna nedoslednost“, in spoznali, da niste znali gospodariti tujemu, Vam izročnemu premoženju, kar je pa po naših liberalnih mislih veliko huje — kakor to, kar ste predbacivali nemeščanu Konfuciju. Gosp. urednik obelodanil sem danes slovenskemu svetu, na jezo g. Jožefa in g. Davorinčka osem blagrov tukajšnjega konsumnega društva; prihodnjič, ako mi dovolite majhen kotic, predaval bom pa o pglavitnih dvanajstih lastnostih tega našega prepotrebne društva.

Bur.

Z dežele, 10. aprila. Pretečeni teden je bila deputacija poštnih in brzojavnih manipulantinj pri finančnem in trgovskem ministru, kjer so uložile peticijo glede povziranja plač. Deputacija je zahtevala, da se jim prvotna mesečna plača 60 K poviša na 80 K. Ministra sta priznala, da je dotedanja plača poštnih uradnic za sedanje razmere res premajhna, ter obljubila se po mogočnosti za to stvar zavzeti. Pač malo je, kar zahtevajo manipulantinje, slasti

sedaj, ko so plače vseh uradnikov ter — slug zdatno povišane. Treba znati coprati, da se v tem z borimi 60 K shaja ter svojem stanu primerno živi. Li ženske ne opravljajo ravno tako vestno svoje službe kakor moški? So-li manj sposobne za posel pri brzojavu ali v katerem drugem oddelku, kakor oni? Da, pred kratkim je pisal neki angleški list, da so ženske pri brzojavu in telefonu zanesljivejše nego moški. Zakaj bi se jim torej v istini ne priznalo vsaj nekoliko tistih pravic, kot jih imajo oni! Vsakdo mora priznati, da je služba pri poštnem uradu jedna najbolj utrudljivih in najbolj mučnih; nikjer ni treba toliko pazljivosti, točnosti in odgovornosti. Od zore do mraka, bodisi petek ali svetek vedno uradne ure, vedno ista suhoparna služba. In to leto za letom! A pri tem naj ostane človek zdrav in krepih živcev? Najkrepkejša in najmočnejša se mora končno — recimo — obrabiti kakor se tekom časa obrabi vsak, še tako močno konstruiran stroj. Pa prosi za dopust! Če nimaš zdravniškega spričevala ter nisi telesno in duševno nesposobna za službo, ga skoraj ne dobiš. Ako prosiš po večletnem neumornem delu, v razvedrilo, kake tri tedne dopusta, dobiš ga le težko, in če ga sploh dobiš, se ti gotovo jeden ali še več odbije. In tako je veliko uslužbenic, katere so imele v treh, petih da, še celo v več letih svoje službovanja, razun v slučaju bolezni, jedva štirinajst dni dopusta. Kaj pa se na višjih mestih brigajo zato, če tudi se sedi ter suši celo leto v zaduhli pisarni! Želeti bi bilo, da bi se i glede dopusta potrebno ukrenilo, kakor se je malodane pri vseh drugih že davno zgodilo. No, pa če se tudi kaj uredi ter odredi — kar se že dolgo govori — v poštev se bode jemalo bržčas le uradnike, a uboge manipulantinje se bode, če le mogoče, prezrlo!

Iz Ormoža, 12. aprila. Ormoška moška podružnica sv. Cirila in Metoda izvolila si je zadnji nedeljo pri občnem zboru za tekoče leto naslednji odbor: predsednik g. dr. med. Oroslov Kristan; blagajnik č. g. provizor Fran Gartner in tajnik g. Vekoslav Mikl. Namestniki teh so gg. Anton Haler, Anton Porekar in Jakob Potočnik. Za odposlanca k veliki skupščini sta izvoljena č. g. Fran Gartner in g. Fran Gomzi. — Ormoška ženska podružnica sv. Cirila in Metoda si je pri občnem zboru izvolila sledeči odbor: Predsednica gospa Roza Mikl, nje namestnica gospa Angela Porekar; tajnica gđč. Urška Kuharič, nje namestnica gospa Julka Rajšp; denarničarka gospa Marija Gomzi, nje namestnica g. Lenčika Medik. Kot zastopnici k veliki skupščini sta se izvolili gospodičini Antonija in Micika Stupča. — Drava je pri nas v zadnjih letih napravila ogromno škodo. Najlepše njive in travnike je odnesla mogoče v črno morje. Zadnja velika voda, po sedaj minolem deževju, pa si je napravila celo novi tek. Gospodje poslanci, ako vas v Gradcu nočejo poslušati, storite nekaj na Dunaju za nas uboge posestnike ali nam pridite svetovat na lice mesta, drugače obupamo. — O g n j e g a s n o d r u š t v o za ormoško okolico se sežešem na Hardeku imelo je dne 1. t. m. pri svojem priljubljenem načelniku na Hardeku svoj letošnji občni zbor koncem tretjega društvenega leta. Načelnik začne s presrčnim pozdravom na vse navzoče društvenike, od katerih jih je manjkalo le 5, svoje poročilo. Za njim poroča tajnik Anton Porekar društvene podatke. Društvo ima 2 častna člana, 41 izvršujočih in 24 podpornikov. Pri požaru se je društvo v minolem letu enkrat blizu polnoštevno udeležilo, je pri posebnih slavnostih vselej v paradi nastopalo in svojega uda bobnarja Mundo z godbo spremilo pri Lenartu k večnemu počitku, kakor je svojemu blagemu podporniku preč. gospodu umrlemu župniku Vilibald Venedigu v Ormožu pri slavnostnem pogrebu korporativno storilo zadnjo čast. Tajniku se izreče splošna zahvala. Iz poročila blagajnika g. Vekoslava Mikla se je slišalo, da je v pretečenem letu društvo imelo 129 gl. 33 kr. dohodkov, 86 gl. 72 kr. izdatkov. Inventar ima vrednost 907 gl. 21 kr. za katere pa še društvo mora počasi odšteti do 300 okroglih goldinarjev. Presvitlemu cesarju za visoki dar v znesku 600 gl. se zakliče burna zahvala stoji in 3kratni živio! Načelnik izreče blagajniku za njegovo uspešno poslovanje v imenu vseh

navzočih zahvalno priznanje. Volitev v novi odbor je imela sledeči izid in so enoglasno izvoljeni gospodje: načelnik Martin Stanič, podnačelnik Andrej Žinko, blagajnik Vekoslav Mikl, tajnik Anton Porekar, vodja plezalcev Andrej Vrhovčak, namestnik Lovro Meško, vodja brizgalničarjev Fran Stanič, njegov namestnik Lovro Kirič, vodja varuhov Martin Skoliber, namestnik Ivo Trstenjak; nadzornik orodja Tomaž Vaupotič, zdravstveni načelnik Fran Magdič, vodja ročnih cevij Martin Perc, trobentači Fran Hanzelič mlajši, Andrej Kovačič in Fran Vaupotič. Kapelnik društvene godbe je gosp. Domicijan Serajnik. Ko načelnik stori obljubo v roke občinskega zastopnika gosp. Ivana Vaupotiča, storijo enako navdušeno vsi stari in novi udi isto v roke svojega priljubljenega načelnika. Končno spomni načelnik navzoče na njih prostovoljne dolžnosti, omeni požrtvovalnost podpornikov, se zahvali prijaznim zastopom, odboru, društvom in posameznikom za doneske, priporočivši spoštovanje do voditeljev, vežbalnikov in nadzornikov ter navdušuje za strogo skupno delovanje društvu v čast in bližnjemu v korist z izrekom: „Pomozi Bog“ sklenivši občni zbor.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 13. aprila.

— Oseba vest. Sodni svetnik v Celju gosp. Makso vitez Langer je šel v pokoj in je dobil tem povodom viteški križec Franc Jožefovega reda.

— Kranjski deželni zbor ima v četrtek, dne 19. aprila ob 10. uri dopoludne sejo. Dnevni red: 1. Branje zapisnika 7. deželnozborske seje dne 11. aprila t. l. 2. Naznanila deželnozborskega predsedstva. 3. Prijava 45. Poročilo deželnega odbora, s katerim se predloži projekt in pa dotični načrt zakona o preložitvi okrajne ceste Radeče-Dvor na progi med Dvorom in Gomilo v radeškem cestnem okraju. 4. Priloga 48. Poročilo deželnega odbora o ustanovitvi „zaklada za javna dela in povzdigo deželne kulture na Kranjskem“. 5. Ustna poročila finančnega odseka o prošnjah: a) „Kranjskega in primorskega gozdarskega društva“ v Ljubljani za prispevek; b) mlekarke zadruge v Trnovem pri Ilirski Bistrici, da bi se ji preložil prvi rok za povračilo deželnega posojila 1000 K na dan 1. januarja 1905; c) društva zdravnikov na Kranjskem, da bi se mu dovolila podpora k ustanovi za vdove in sirote po društvenih členih; d) predsedstva avstrijskega osrednjega društva za varstvo kmetijskih in gozdarskih koristi pri sklepanju trgovskih pogodb na Dunaji, da se mu dovoli za leto 1900 prispevek 200 K; e) okrajnega cestnega odbora ljubljanske okolice, da se mu dovoli podpora za napravo mostu čez Ljubljano v Fuzinah; f) posestnikov iz Huj in Klanca v Kranjskem okraju, da se jim dovoli podpora za popravilo mostu čez Kokro; g) županstva v Železnikih, da se mu dovoli podpora za napravo kanala ob deželni cesti v Železnikih; h) društva ljubljanskih tiskarjev, da se priporoči njihova prošnja za preložitve izdavanja slovenskih učnih knjig v Ljubljano. 6. Ustno poročilo upravnega odseka o prenaredbi §§ 2. in 8. zakona z dne 17. aprila 1884, dež. zak. št. 9 (k prilogi 41.) 7. Ustno poročilo upravnega odseka o uvrstitvi zasebne ceste, katero je kupil krški okrajno-cestni odbor od graščine Šrajbarski Turn, med okrajne ceste in o opustitvi jednega kosa s Krškega na Šrajbarski Turn držeče, pod točko 39. zakona o uvrstitvi cest z dne 2. aprila 1866, dež. zak. št. 6, navedene okrajne ceste, — z dotičnim načrtom zakona (k prilogi 42.) 8. Ustno poročilo upravnega odseka o prošnjah: a) posestnikov fare sv. Duha za izločitev davčnih občin Veliki Trn in Ravno iz občine Krško ter ustanovitve samostojne občine; b) vasi Dolenji Lazi za podaljšanje vodovoda Jurjevica-Breže. 9. Utemeljevanje samostalnega predloga gospoda poslanca dr. Ign. Žitnika in tovarišev, da se ne sprejme vinska klavzula v novo carinsko in trgovinsko pogodbo z Italijo (k prilogi 43.) 10. Ustno poročilo finančnega odseka o proračunu deželne prisilne delavnice za leto 1900 (k prilogi 9.) 11. Ustno poročilo finančnega odseka o računskem sklepu muzejskega društva za leto 1898. in o proračunu za leto 1900 (k prilogi 11.) 12. Ustna poročila finančnega odseka o prošnjah: a) usmiljenih bratov v Kandiji pri Novem mestu za zvišanje letne podpore; b) avstrijskega društva proti pijančevanju za donesek k stro-

škom kongresa na Dunaju; c) županstva v Krškem, da se ondodni jubilejski bolnišnici izposlaja pravica javnosti; d) društva za deška rokotvorna dela, da se mu dovoli prispevek. 13. Ustna poročila upravnega odseka o prošnjah: a) županstvo občine Hotederšica, Gorenji in Dolenji Logatec in Rovte za premostitev sedeža okrožnega zdravnika iz Planine v Logatec; b) občine Holmec za uvrstitve občinske ceste iz Most na Holmec med okrajne ceste; c) županstvo občine Rovte, Žiri in Dolenji Logatec za izvršitev cestne zgradbe Rovte-Žiri po progi „Sovra“; d) prebivalcev Suhe Krajine za napravo cestne zveze Žvirče-Hinje-Smuka; e) prebivalcev vasi Stara Žaga, Srobotnik in Novagora za izločitev iz občine Čermošnjice ter združitve v občino Poljane. 14. Ustno poročilo upravnega odseka o letnem poročilu deželnega odbora, in sicer: o § 5.: Občinske zadeve.

— Iz Trsta prejeli sme pod naslovom „Hiperliberalnemu „Slov. Narodu“ v Ljubljani“ sledeči listič: „Vzamem pero v svojo desno roko, Te pozdravljam čez hribe in doline, in Ti naznanjam, da so se mi Tvoje tolažilne in navdušujoče besede o „inteligentnim okoličanu“ prav fletne zdele. A od druge strani nisem jaz, kakor inteligentni človek, in kakor mož, ki poznam dobro naše razmere in sem natančno opazoval vso volilno borbo po okoličih, nikakor nisem mogel zgruntnati nobene sledi o „hiperklerikalizmu“, s katerim bi hotel Ti tukaj strašiti — otroke! Zato, zahvaljuj se Ti še enkrat za laskavo priznanje o naši inteligenci, Te lepo prosim, da mi raztolmačiš pojem „hiperklerikalizma“ in njega zvezo z volitvami v tržaški okoličih, eventualno lahko spišeš v boljši prouk „šaldo“ tehten uveden članek z naslovom „Hiperklerikalizem in volitve v tržaški okoličih“. Hvaležnim srcem ga bomo čitali in skušali pri tem držati se — resno. Sicer ne zameri mojega slabega pisanja in Te pozdravljam amen čez kamen, Tvoj okoličan.“ — Mi smo Tržaškemu Krjavljčku za njegov velikonočni pozdrav jako hvaležni, in odposlali smo mu takoj zlato ... pardon zaboj kozjega sira, da je bil s tem „šaldo“ poravnat. Če je v Tržaški okoličih obilo take „amen čez kamen inteligence“ potem je vsaj „Edinost“ na dobrem, ker se ji za dolgo še ni treba bati, da bi ji primankalo — slabega pisanja.

— Velikonočne procesije. Iz tukajšnje stolne cerkve vršila se bo običajna velikonočna procesija jutri popoldne ob štirih. Udeležili se je bodo deželni predsednik ter razni civilni in vojaški dostojanstveniki. Ostale procesije vršile se bodo v naslednjem redu: ob treh popoldne pri Uršulinkah, ob pol štirih pri Franciškanih, ob petih v Trnovem, ob pol šestih pri sv. Petru in ob šestih pri sv. Jakobu. V nedeljo zjutraj ob štirih bo procesija iz cerkve Jezusovega srca.

— Marijina bratovščina. Na veliki ponedeljek dne 16. t. m. bo ob 10. uri popoldne v veliki sobi Virantove gostilne shod, na katerem se bo razpravljalo o nadaljevanju zadnjega občnega zbora Marijine bratovščine. Vhod je pri vežnih vratih. Shoda se smejo udeležiti samo člani te bratovščine. Nadaljevalni občni zbor bo na Belo nedeljo dne 22. t. m. ob 10. dopoldne v „Katoliškem domu“.

— Iz Novega mesta nam pišejo dne 12. t. m. Kar se tiče društvenega življenja, se je Novo mesto v kratkem času visoko povzdignilo. Veselice se vrste za veseliciami, koncerti za koncerti. Tako smo imeli v četrtek, dne 4. aprila zopet izvanreden vžitek pri prvem glasbenem večeru „Glasbene Matice“. Sodelovali so pri koncertu domači glasbeniki, njim sta se pa tudi pridružila gospoda profesorja J. Junek in Procházka iz Ljubljane. B. Smetanova koncertna fantazija na češke narodne pesmi, A. Dvorakov „Na táčkách“ (vasovanje) ter J. Wogrichow „Staccato caprice“ proizvajal je na klavirju g. J. Proházka tako fino in zares umetniško, da se mu je vse divilo. Wieniawskega Legendaa in Chopin-Sarasatejev Nocturno za gosli in klavir igrala sta gg. ** ter Hladnik vrlo spretno in mojstrski kakor po navadi. Moliqnejev koncert za cello in klavir to Rubinsteinovo melodijo in Fitzenhagenov Perpetuum mobile sta predavala gg. Junek (cello) in Procházka (klavir) izborno in precizno: sicer sta nam pa oba gospoda že znana kot glasbena umetnika, priporočata ju že

njuni imeni. Naslajali smo se ta večer tudi s petjem. Gospod P. Kozina nam je zapel Risto Savinovo „Poroko“ in vedno priljubljeno F. S. Vilharjevo „Nezakonsko mater“. Njegov tenor je jako ljubeč in simpatičen. Spremljal ga je točno na klavirju gospod J. Kozina.

— Nova kmetijska podružnica. Piše se nam: V nedeljo, 8. aprila t. l. je bil v Selcih v šolskih prostorih ustanovni shod podružnice c. kr. kmetijske družbe za Selško dolino. Pred shodom je ravnatelj gospod Gust. Pirc imel 1½ ure trajajoče zanimivo predavanje o kmetijstvu, zlasti o živinoreji, za kar se gospodu ravnatelju še jedenkrat tem potom zahvaljujemo. K novo ustanovljeni podružnici je sedaj pristopilo 50 udov. Za predsednika je izvoljen Franc Hajnrihar, posestnik v Selcih.

— Ponesrečila je gospodična Ana Thaler, doma iz Železnikov, poštna upraviteljica v Gradcu na Dolenjskem. Dne 1. apr. šla se je posloviti k oskrbnikovi obitelji bližnje Krupške grajščine, ker je namerala 7. t. m. zapustiti Gradac. Vračuje se ob 8. uri zvečer domu, zašla je v silni nočni temi s pravega pota ter padla v Lahino in utonila. Našli so jo 5. aprila. Vkljub silnemu dežju pokazal je pogreb dne 6. t. m., da je bila pokojna priljubljena pri vseh slojih prebivalstva. N. v m. p.!

— Slaba šala. Piše se nam: Upraviteljstvo grajščine Česmenik pri Domžalah je te dni razglasilo, da pripelje v četrtek torej včeraj, vse polno rib na trg, in da se bodo prodajale po 80 kr. kilogram. Zbralo se je res na trume ljudi, ki so nestrpnost čakale, kdaj pridejo ribe. A ni jih bilo. Na posled se je izvedelo, da so bile ribe pač pripeljane, a vse skupaj prodane nekemu prekupcu, ki je zahteval za kilogr. 1 gld. 20 kr. Naravno je, da občinstvo, ki je čakalo, ni bilo posebno dobre volje.

— Nova razglednica. G. I. Bonač je izdal lepo razglednico, ki kaže sliko bodočega deželnega dvorca na Kongresnem trgu. Prodaja jo po 8 vinarjev.

— Kavalir jo je zapustil. V Blumauerjevo gostilno v Kolodvorskih ulicah je prišla včeraj dvojica in naročila jedi in pijače. Ko pa je bilo čas plačati, ni bilo moža nikjer, in ženska pa ni imela drobiža, da bi plačala. Zastonj je čakala ženska na svojo kavalirja. Ni ga bilo od nikoder. Poklicali so jej družega spremljevalca, ki jo je spremil na rotovž.

— Detomor. Danes zjutraj ob 5. uri je našel policijski nadstražnik Jernej Papler blizu mesarskega mostu v Ljubljani mrtvo, novorojeno dete ženskega spola. Policijski zdravnik je konstatiral, da je bilo dete le malo časa v vodi, in da je bilo šele rojeno. Truplo otroka so prenesli v mrtvašnico k Sv. Krištofu. Policija zasleduje sedaj mater.

— Konj pod mostom. Danes dopoldne se je splasil na Koslerjeven dvorišču v Spodnji Šiški konj posestnika Jožefa Černeta iz Sv. Lenarta in je dirjal z vozom vred po Lattermanovem drevoredu. Pri železniškem prelazu v glavni Lattermanov drevored je skočil konj pod most tako, da je bil ves skrit in so ga komaj izvlekli izpod mostu.

— V vodo padel je danes dopoldne na Krakovskem nasipu Franc Sedej. Bil se ga je preveč nasrkal in je šel v čoln, kateri se je začel z njim vred guncati. Francé je omahnil in padel v Ljubljani, iz katere ga je potegnil oče.

— Berač za obleko. Po mestu se klati mlad berač sedaj velikrat, ki berači pri ljudeh obleke. Kar dobi, proda in zapije. Isti je tudi baje nevaren tat.

— Izgred v gostilni. V Vračkovti gostilni na Sv. Petra nasipu so se bili danes ponoči zbrali glasoviti ljubljanski razgrajči in so napravili velik izgred. Natakario Marijo Primožič so pretepli. Dva razgrajča, ki sta prišla na dopust iz Celovca, sta se morala takoj vrniti, drugi bodejo pa velikonočne praznike obhajali na rotovžu.

— Tatvina v škofiji. Včeraj dopoldne je neznan tat v škofijski palači ukradel Ani Modičevi, katere je bila šla gledat pogostenje „jogrov“, denarnico z dvema desetakoma in z 1 krono in 98 vinarjev. Denarnica je bila temnorjava in štiri voglata.

— Okradeni delavci. Včeraj dopoldne je neznan tat vkradel iz Zupančičeve barake v Jeranovih ulicah delavcu G. Kušiju, črno-rižasto sukneno suknjo. Potem Dižantoniju, celo črno-rižasto sukneno obleko,

Karolu Čengelu, črni dežnik in Alojziju Deluki pa čevlje. Tat je pobegnil proti Trstu in je baje že znan policiji.

— V Ameriko. Včeraj ponoči prišla je policija na južnem kolodvoru dva fanta in enega agenta-fanta, ki sta hotela v Ameriko, pa še nista vojaščine prosta in ju je zategadelj ustavila policija. Ta dva fanta in pa še 4 ženske je pripeljal seboj neki J. K. iz Prelesja, ki je imel sebi vse polno listkov od raznih agentov za izseljevanje v Ameriko.

— Povezil je včeraj popoldne na Mestnem trgu mesarski vajenec Al. Kralj zasebnico Marijo Mikličevo iz Št. Ruperta. Kralj je vozil naglo. Marija Miklič je deloma težko poškodovana.

— Na Ambroževem trgu sta se včeraj zvečer dva delavca tako opila in se prepirala, da se je okolu nju nabrala vse polno ljudstva. Policija ju je pomirila.

— Fijakar in kolesar sta včeraj popoldan na Mestnem trgu skupaj trčila. Ko sta drug drugega do dobrega opsovala, sta se odpeljala naprej.

— Gierkejevo gledališče v Lattermanovem drevoredu, ki je nedavno pogorelo, je zopet popravljeno in nanovo postavljeno ter se otvori za velikonočno nedeljo. Figure in slike tega gledališča so prav zanimive.

— Dvakraten morilec. V noči od 11. na 12. novembra sta bila v Steinabrücklu umorjena in oropana tovarnar J. Glanz in njegova gospodinja Magd. Lichtenwörter. Vsa prizadevanja raznih oblastev, priti roparskemu morilcu na sled, so bila zaman. Zdaj pa so v Liesengu zasačili moža, na katerega leti sum, da je toli iskani roparski morilec. Ta mož je prišel v ponedeljek v Liesing in bil vsled svoje sumljivosti izročen orožnikom. Rekel je, da se zove Fr. Jonke, in da je doma iz Kočevja. Jonke je 36 let star in baje potovalec. Pri zaslišanju se je izdal, da se je za časa umora mudil v Steinabrücklu in se sploh zapletel v taka protislovja, da se je radi tistega umora začela proti njemu preiskava.

— Zdravstveno stanje v Ljubljani. Tedenski izkaz o zdravstvenem stanju mestne občine ljubljanske od 1. do 7. aprila kaže, da je bilo novorojencev 24 (= 35 64 ‰), umrlih 28 (= 31 58 ‰), mej njimi jih je umrlo za vratico 2, za jetiko 7, za vnetjem sopilnih organov 1, vsled mrtvouda 1, za različnimi boleznimi 17. Mej njimi je bilo tujcev 7 (= 25 ‰), iz zavodov 13 (= 46 4 ‰). Za infekcijskimi boleznimi so oboleli, in sicer za ošpicami 5, za škariatico 1, za dušljivim kašljem 1, za vratico 2, za influenco 6, za ušenom 1 oseba.

* Prorokovan atentat. Odvetnik dr. Gustav Gaj v Jaski je v svojem spiritistovskem društvu sporočil velezanimivo prorokovanje horoskopa o atentatu na angleškega prestolonaslednika, ki je bilo tiskano v mesečniku „The Adept“, ki izhaja v Minneapolisu in sicer v številki, ki je izšla meseca novembra leta 1899. Prorokovanje se glasi: ... „Bližnji dve leti bodeta polni nevarnosti za njegovo (princa Waleskega) življenje, zlasti l. 1900, ko se zgodi skoro gotovo nanj atentat... Stanje planetov kaže, da princ, ki je danes 57 let star, ne bo doživel visoke starosti. Druge roke kakor roke princa Waleskega bodo vodile interese angleškega naroda, kakor hitro se odloči za samovlado“. Horoskop je naznanil torej atentat 5 mesecev prej kakor se je zgodil. Horoskop prorokuje tudi, da zasede princ Waleski angleški prestol leta 1902. Videli bomo, ali se izpolni tudi to prokovanje.

* Nadčuden ropar. Pred porotnim sodiščem na Dunaju je stal te dni še ne 15 let stari trgovski učenec Josip Kouril. 19. jan. t. i. je napadel zvečer na ulici slikarjevo ženo Jeto Alberti ter ji iztrgal iz rok denarnico, v kateri je bilo 18 kron 40 vin. ter zbežal. 24. jan. t. l. pa je napadel na stopnjicah neke hiše gđc. Evgenijo Blach ter ji hotel vzeti denarnico. Ker se je branila, jo je vdaril po roki s tako silo, da je denarnico izpustila. Mladi ropar je napravil dva razreda meščanske šole, a delati ni hotel. Zato ga mora živiti mati. Ker pa trosi denar, je začel ljudi javno ropati. Sodišče ga je obsodilo v ječo za tri mesece. Kaj more postati še iz tega dečka?!

* Pas za potopljač. Za razpisano američansko Pollockovo ustanovo sta se oglašila dva mlada pomorščaka strojnika,

podčastnika v Pulju, Petrič in Schüller. Iznašala sta pas, ki drži kakor znano, potapljačega se človeka tri dni nad vodo. Tak pas bode veljal samo 12 kron. Narejen je iz fine svile ter je nekaj meh z dvanajsterimi zaklopnicami. Iznajdbenika sta pred komisijo kazala svoj pas. Mogla sta nositi še enega človeka in težak kamen. Iznajdbo bodeta patentirala.

* Vzor očeta. Pred dunajskim sodiščem je stal te dni gostilničar in posestnik Rudolf Krautstoffel. Tožila ga je njega 34letna hči, ki ima dva nezakonska otroka, in katero je oče zavrzel. Hči je beračica, a oče premore osem hiš, gostilnico ter milijon kron v hranilnici. Hči Ana je nezmožna delati, ker duševno ni normalna in je epileptična. Zategadelj je oče dolžan, skrbeti zanjo. Tožiteljica je izjavila, da se mora usmrtiti, ako je oče noče podpirati. Zahtevala je 200 kron na mesec. Izid pravde še ni znan. Vsekakor pa je Krautstoffel — vzor očeta!

* Žaloigra ljubezni. Pred nekaterimi leti se je seznanil fotograf Rudolf Sandolf na Dunaju z mlado deklico ter se v njo zaljubil. Tudi deklica ga je ljubila. Toda njeni starši niso hoteli dovoliti, da bi se vzela. Zato se je vrglo dekle v Kőszthely na Ogrskem v vodo ter se utopilo. Truplo so prepeljali v Klosterneuburg in ga ondi pokopali. Pri pokenju deklice pa je fotograf zblaznel. Prepeljali so ga v blaznico, kjer pa so ga kmalu zopet izpustili. Te dni pa je skočil v Dunav. No, rešili so ga ter odvedli v bolnišnico.

* Obsojen milijonar. Stuttgartski milijonar, bankir Nördlinger je bil po tri dni trajajoči obravnavi, na kateri je bilo zaslišanih 87 prič, obsojen v ječo za dve leti. Kriv je več nenravnostnih zločinov in poskušane posilstva neke odlične gospe. Nördlinger je ponudil milijon, da bi bil še nekaj časa svoboden, a sodišče ponudbe ni hotelo sprejeti, ker se boji, da bi pobegnil.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj 13. aprila. Poroča se, da bo nadvojvoda Fran Ferdinand d'Este spremljal cesarja na potovanju v Berlin, „Wiener Abendblatt“ pa javlja, da pojde s cesarjem tudi šef generalnega štaba, fcm. Beck.

Praga 13. aprila. V vasi Klapý se od včeraj popoldne ni več primerilo nikako udiranje zemlje. Razen tistih 52 poslopij, ki so bila prej porušena, se ni nobeno več podrlo, ali 9 poslopij je še vedno v veliki nevarnosti. Škoda znaša 300.000 K.

Lvov 13. aprila. Nekateri listi trde, da misli namestnik grof Pininski odstopiti, in da stopi na njegovo mesto deželni maršal grof Stanislav Badeni.

Berolin 13. aprila. Vesti, da se v kratkem snideta nemški cesar in ruski car, so popolnoma neosnovane. Car bo čez poletje v Kodanju, nemški cesar pa je tudi že disponiral s časom do jeseni.

Carigrad 13. aprila. Sultanov svak Mahmud-paša je poslal sultanu brzojavko, v kateri mu dela ostre očitke, ker je dal Nemčiji koncesijo za zgradbo bagdadske železnice.

Rim 13. aprila. Papež namerava v kratkem izdati posebno enciklico, s katero misli uplivati na Angleško, da bi z Buri sklenila mir.

Lizbona 13. aprila. Uradno se dementuje poročilo, da je transvaalska vlada poslala portugalski ultimatum, a obče se sodi, da se je to res zgodilo, da pa se bo Transvaal zadovoljil z akademskim protestom.

London 13. aprila. Po poročilih iz burskega tabora je angleška posadka v Wepenerju v torek ponoči naskočila Bure. Stirje burski zapovedniki so bili ubiti. Angleži so vzeli Burom jeden top, tri pa naredili nerabljive.

London 13. aprila. Angleška garnizija v obleganem Wepenerju se drži dobro. Buri so dobili troje novih topov, a primanjkuje jim municije, vsled česar bombardiranje ne zaleže dosti.

Slovenoi in Slovenke! Ne zablite družbe sv. Cirila in Metoda!

Gospodu Juliju Schumann-u, lekar-
marju v Steckeru-u.

Telegram!

Prosim, pošljite mi semkaj po poštne po-
vzetju 12 skatljic Vaše želodčne soli.
(2040-3) III. **Graf Batthyany.**

Ikervar, dne 11. avgusta 1899.
Dobiva se pri izdelovalstvu, dežel-
nemu lekarju Juliju Schumann-u
v Steckeru-u, dalje v vseh renomiranih le-
karnah tu- in inozemstva. Cena skatljice 75 kr.
Manj nego 2 skatljici se ne pošlje.

Proti zobobolu in gnjilobi zob
izborno deluje

Melusina ustna in zobna voda

utrudi dlesno in odstranjuje neprijetno sapo iz ust.

Cena 1 steklenici z rabinim navodno 50 kr.

Zaloga vseh preizkušenih zdravil.

Po pošti razpošilja se vsak dan dvakrat.

Jedina zaloga (10-15)

lekarna M. Leustek, Ljubljana

Resljeva cesta št. 1, zraven mesarskega mostu.

Pri Ervinu Burdych-u, lekarju v Škofji
Loki se dobiva (321-18)

ustna voda

z novim antiseptikom

katero je sestavil zobozdravnik dr. Rado

Frhan, katera ohrani zobe zmiraj zdrave in

bele, ter zamori vsako gnjilobo.

Steklenica, zadoščajoča za eno leto, stane

2 kroni, po pošti 2-05 kroni.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306-2 m. Srednji srčni tlak 736-0 mm.

Marj	Čas opa- zovanja	Stanje baro- metra v mm.	Tempe- ratura v °C	Vetrovi	Nebo	Pada- vina v 24 urah
12	9. zvečer	734-7	7-7	sl. jug	del. oblač.	
13	7. zjutraj	736-7	4-1	sl. sever	jasno	
"	2. popol.	734-0	15-8	p. m. zah.	del. jasno	0-2 mm

Srednja včerašnja temperatura 7-4°, nor-
male: 9-1°.

Dunajska borza

dne 12. aprila 1900.

Skupni državni dolg v notah	99	K	25	h
Skupni državni dolg v srebru	99	"	"	"
Avstrijska zlata renta	98	"	40	"
Avstrijska krona renta 4%	98	"	95	"
Ogrska zlata renta 4%	97	"	20	"
Ogrska krona renta 4%	93	"	65	"
Avstro-ogrski bančni delnice	126	"	30	"
Kreditne delnice	228	"	70	"
London vista	242	"	75	"
Nemški drž. bankovci za 100 mark	118	"	35	"
20 mark	23	"	69	"
20 frankov	19	"	25	"
Italijanski bankovci	90	"	30	"
C. kr. cekini	11	"	38	"

Četrty ponatis

brošurice

„Izgubljeni Bog!“

je izšel

in se dobiva v „Narodni Tiskarni“ v Ljubljani

komad po 20 vinarjev, po pošti 3 vinarje več.

Se dobivajo v vseh tobakarnah!

„Paper Vestas“

Najboljše in najcenejše vžigalice sedanjega časa!

Goré 5 minut, torej so praktične, da se po noči z njimi posveti po stopnicah, v

kuhinja pa se lahko podkuri. Ne telé in tudi ne vgasnejo v sapi, ter niso dražje od vseh

navadnih vžigalic.

Posebno za gostilne in kavarne so ceneje, ker je mnogo večje število v skatljici.

Na debelo pri (691-2)

Ivanu Kordik-u, Prešernove ulice 0-14.

Se dobivajo v vseh tobakarnah!

Neobhodno potrebno

za trgovce, podjetnike, obrtnike, urade, društva itd.

so dobre poslovne (trgovske) knjige, katere tem potom najtopleje

priporočam s pripombo, da so iste lastnega ter najsolidnejšega izdelka, katere imam vedno v

največji zalogi v različnih vezbah, formulirih in oblikah, kakor n. pr.

dnevnik, blagajniška, kopirna, glavna, fakturna knjiga, primanota, saldo-conti, knjiga blaga i. dr.

Ob enem opozarjam slavno občinstvo na svoj na novo urejeni

zavod za črtanje papirja

in dajem s tem vsakemu odjemalcu priliko, da si morebitne naročbe na razne knjige, tableaux

po lastnih načrtih in po svojem okusu brez vsacih stroškov ter v najkrajšem času preskrbi in

povdarjam, da sem vsikdar pripravljem tudi največje ali najmanjše naročbe v najkrajšem času

ter povoljno izvršiti.

Ob enem priporočam svoje izdelke raznega papirnega blaga, papirne

vrečice, pisemske in uradne kuverte ter svojo tovarniško zalogo vsakovrstnega papirja po

originalnih dnevnih cenah.

Konečno dovoljujem si p. n. občinstvu tudi svojo zalogo pisarskih in risar-

skih predmetov najtopleje priporočiti ter bilježim z odličnim spoštovanjem

Jos. Petrič v Ljubljani

Sv. Petra cesta št. 4. (719-2)

Tovarniška zaloga kralj. izključ. privil. tovarne za papir Smith & Meynier na Reki.

Se dobivajo v vseh tobakarnah!

Specerijska oprava

ter

Wertheimska blagajnica

se po zmerni ceni prodaja.

Odda se tudi

lokal za prodajalnico

na lepem prostoru v živahnem delu mesta.

Naslov se izve v upravnistvu „Slov.

Naroda“. (739-1)

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. oktobra 1899. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Proga čez

Trbiž. Ob 12. uri 5 m. po noči osebni vlak v Trbiž,

Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selzthal

v Ansee, Solnograd; čez Klein-Reifling v Steyr, v

Linc, na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m.

zjutraj osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec,

Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selzthal v Solno-

grad, čez Amstetten na Dunaj. V oktobru in aprilu

ob nedeljah in praznikih v Linc. — Ob 11. uri 50 m.

dopolodne osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Ce-

lovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 4. uri 2 m.

popoldne osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Ljubno,

čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru,

Inomost, Bregenc, Curih, Genevo, Pariz; čez Klein-

Reifling v Steyr, Linc, Budejevice, Plzenj, Marijine

vare, Hebr, Franzove vare, Karlove vare, Prago, Lipsko,

Dunaj via Amstetten. — Proga iz Novo mesto

in v Kočevje. Osebni vlaki: Ob 6. uri 54 m. zjutraj,

ob 1 uri 5 m. popoldne, ob 6. uri 55 m. zvečer.

Prihod v Ljubljano juž. kol. Proga iz Trbiža.

Ob 5. uri 46 m. zjutraj osebni vlak z Dunaja via

Amstetten, Lipskega, Prago, Francovih varov, Karlo-

vih varov, Heba, Marijinih varov, Plzenja, Budejevic,

Solnograda, Lince, Steyra, Anseea, Ljubna, Celovca,

Beljaka, Franzensfeste. — Ob 11. uri 17 m. dolo-

odne osebni vlak z Dunaja via Amstetten, Karlovih

varov, Heba, Marijinih varov, Plzenja, Budejevic,

Solnograda, Lince, Steyra, Pariza, Geneve, Curiha,

Bregenc, Inomosta, Zella ob jezeru, Lend-Gasteina,

Ljubna, Celovca, Lince, St. Mohorja, Pontabla. —

Ob 4. uri 57 m. popoldne osebni vlak z Dunaja,

Ljubna, Selzthala, Beljaka, Celovca, Franzensfesta

Pontabla. — Ob 9. uri 6 m. zvečer osebni vlak z

Dunaja, Solnograda, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pon-

tabla. V oktobru in aprilu ob nedeljah in praznikih

iz Lince. — Proga iz Novo mesto in Ko-

čevja. Osebni vlaki: Ob 8. uri in 21 m. zjutraj, ob

2. uri 32 m. popoldne in ob 8. uri 48 m. zvečer.

— **Odhod iz Ljubljane drž. kol. v Kamnik.** Ob

7. uri 23 m. zjutraj, ob 2. uri 5 m. popoldne, ob

6. uri 50 m. zvečer. — **Prihod v Ljubljano drž.**

kol. iz Kamnika. Ob 6. uri 56 m. zjutraj, ob 11.

uri 8 m. popoldne, ob 6. uri 10 m. zvečer. (4)

Pleskarska obrt

Fran Bernik, Ivan Štrukelj

priporočata se slavnemu občinstvu, kakor

tudi častiti duhovščini v mestu in na de-

želi za vsa v njuno obrt spadajoča dela po

najnižji ceni. (741-1)

Postrežba točna in delo solidno po

najnovjših vzorcih.

Cenjena naročila prosiva naslovljati

Dunajska cesta št. 15.

Se dobivajo v vseh tobakarnah!

Aškerc

Ravnokar je izšla v

naši zalogi knjiga:

Izmajlov

Red sv. Jurja

Tujka

Cena 2 kroni, po

pošti 10 vin. več.

Ilg. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg'ova

knjigotrznica v Ljubljani

(750-1) Kongresni trg št. 2.

Oklic.

V tusodnem registru za posamezne trgovce

se je izvršil izbris trvdke

„Anton Jarc, trgovina s krojnim blagom

v Rudolfovem“.

To se daje v znanje. (738)

C. kr. okrožno sodišče v Rudolfovem

odd. III., dne 10. aprila 1900.

Največjo izber elegantnih

solnčnikov

priporoča po najnižjih cenah

L. Mikusch

Mestni trg št. 15.

Razpis.

Podpisani deželni odbor razpisuje sledeče

službe okrožnih zdravnikov:

1. v **Lukovici** z letno plačo 1200 kron in poboljškom 400 kron iz zdravstveno-

okrožne blagajnice;

2. v **Toplicah** z letno plačo 1400 kron. Dotičnik dobi vrhu tega kot kopeljni

zdravnik 300 kron na leto ter prosto stanovanje;

3. v **Zužemberku** z letno plačo 1400 kron.

Prosilci za jedno teh služb pošljejo naj svoje prošnje podpisane deželnemu odboru

do 10. maja 1900

ter v njih dokažejo svojo starost, upravičenje do izvrševanja zdravniške prakse, avstrijs-

sko državljanstvo, fizično sposobnost, neomadeževano življenje, dosedanje službovanje

ter znanje slovenskega in nemškega jezika.

Oziralo se bode le na take prosilce, kateri so najmanj dve leti že službovali v

kaki bolnici.

Od deželnega odbora kranjskega

v Ljubljani, dne 10. aprila 1900.

Vesele Velikonočne praznike

priredi izorno

vležano eksportno

in granatno pivo

iz češke delniške pivovarne v Budejevicah.

V steklenicah po 1/2 litra in v sodih

dobiva se pri založniku

Anton Ditrich-u

v Ljubljani, Marije Terezije cesta št. 2.

Telefon št. 109. (589-7)

Lastnina in tiak „Národne Tiskarne“.